

DUNAJSKE ELEGIJE.

VI.

Dan za dnevom z neba nevsmiljeno solnce pripeka,

Žejna, razpokana tla zévajo v jasno nebó!

Tožno glavice visé cveticam, peresa drevesom;

Tožno razlega se glas pivke, ki prosi dežjá.

Skerbnim očesom ratár na polji v nebó se ozira,

V južno ozira se strán, da bi zagledal oblak.

Radostno, glej, zablišči mu okó, oblak je prijadral,

Drugi in tretji za njim, jasno temni se nebó.

Veter potegne, vihar; verhovi se zibljejo drevju,

Blisk se zasveti in grom votlo po nebu bobni.

Šum zašumi! zdaj, zdaj iz oblakov se vsujejo kaplje! —

Kaplje se vsujejo, oj! — suhe, ledéne, gorjé!

Up je v trenutji pobit, serce je upalo ratarju:

Prosil je z néba dežjá, točo mu pošlje nebo! —

V južno sem stran takó iz tuje oziral se zemlje,

Da mi zagleda okó, kar je želelo serce.

Vstane vihar, uname se boj, sercé mi trepeče:

Up mi ga ziblje in strah, kaj-li nevihta rodi?

Čuje orožja se grom, ostri se bliskajo meči;

Dvignil je sužnji se rod! Bratje, junaki, pogum!

Z vami nebó se bori, zavéznica vam je pravica;

Zmaga gotova je vam, kri vam ne teče zastonj!

Plodna prelita je kri, iz nje se zlata svoboda,

Zorna prihodujost rodi; sužnja minila je noč.

Ne omagujte, pogum! pomoč se vam bratovska bliža;

Plug že pušča ratár, čedo zapušča pastir.

Zbirajo se v versté; že zbrani stojé; poterpljenje!

Zdaj, zdaj dvigne se v boj sivih sokolov oblak! —

Čas poteka, in čas je drag; káj čakate, bratje?

Kaj se pomišljate? zdaj zadnji ugodni je čas.

Pala je, glejte, pošast, sramota Evropi, stoletju,

Kakor hrast se červiv zverne in trešči na tla!

Pál je, ki móri enak nesrečne je tlačil narode;
Zemljo je stresel potres, trohli stebri se majú.
Zdaj je trenotje, možjé! nebó vam je znamenje dalo;
Urno! ne pride več čas, ko je enkrát zamujén.
Ti, ki v skalnih goráh bojevitim možém gospoduješ:
Mala peščica jih je, vsak je na glasu junak;
Ti, mladenič junak, unuk junaških pradédov!
Dvigni zastavo, poglej! ljudstvo na boj hrepení.
Ti se ne ganeš? — ne ti? — Kaj čakata sodnjega dneva?
Sodnji prišel bo dan, narod bo vama sodnik!
Strah je vaju, možá! junaka! — Čemu ropotanje,
Širokoustje tedaj? Svétu, ki gleda, posmeh! —
Serd me popada in gnjus! Okó se v stran mi obrača,
Da sramote ne zrè, stare in vedno nové!
Vse zastonj torej: kri tekla zastonj je junakom,
Vdovam, sirotam zastonj bridke so tekle solzé!
Koče požgane, poljé — samotna, mertvaška puščava,
Dvojno in trojno gorjé sad je nevihte in sled. —
Novega nič! osodo poznam, osodo slovansko:
Čas je prišel in šel kakor pod neбом oblak!
Čas je bil, kje bil je mož, da čas bi razumel!
Kje si, rešitelj? — zastonj glas po puščavi doni! —

B. M.

GOSPOD MIRODOLSKI.

VII.

Zopet je bila družba zbrana pri gospej Jarinovi; ali danes so sedeli v gradu, deževno vreme jim je branilo na vert. Petero jih je bilo, kakor prvič; Radovan je bil prijazno ali odločno odgovoril, da ne pride, naj grejo sami v grad in dobro naj se imajo. Niso ga pogrešali, kakor je bilo videti, čemu pač? Namestu njega je bil Edvin, gospé Jarinove sestranec. Krasen mladenič je bil Radovanov namestnik; visoke, vitke rasti, gostih, kostonjevih las in temno žarečih očí; krepkih in vendar tako gibčnih udov! Nekaj gosposkega, plemenitega je bilo v njegovem vedenji in dejanji, v vsej njegovi prikazni. Narava mu je bila podelila oni redki dar, katerega podeljuje samo svojim izvoljenim: vse mu je pristalo; vse je smel; vsako gibanje njegovo je nekako čudovito ugajalo očem. Bili so ljudjé, ki so terdili, da vse zna, drugi nasprotno, da ne zna ničesa. Na kateri strani so bile največ ženske, na kateri možki, to uganiti, menimo ni težko. Toliko je gotovo, da si mladi Edvin ni nikedar glave belil bog vé kako. Čemu neki? Za kruh se mu ni bilo učiti; oče mu je bil zapustil lepo premoženje, ki se je bilo še pomnožilo po zgodnji materini smerti. Glava mu ni bila polna raznih učenosti, katerih si pridobiva s trudom in potom mladina po šolskih klopeh; ali izurjen je bil v vsem, kar lepša življenje. V plavanji in plesanji, v jahanji in bojevanji ni imel verstnika. Bil je bistre glave, z lahka si je bil pridobil vsake vednosti toliko, da je lahko izhajal v sleherni družbi, ne samo ženski; ni se mu bilo bati pogovora z učenjaki, strokov-

njaki; znal je poslušati, vprašavati in odgovarjati, naj se je govorilo o kateri koli stvari; povsod je bil doma. Učen ni bil, ali eno vednost, ki je neznana mnogemu učenjaku, znal je korenito: Edvin je znal živeti. Življenje mu je bilo vživanje; njemu je kazalo samo prijazno svoje lice; njemu se ni nikedar bližala sključena žena, suha skerb, mnogemu prezvesta tovarišica! Vsaka cvetica ob potu je njemu cvela; če je ni utergal, veselil se je njene vonjave. Bil je dobrega serca, radodarne roke; vžival je rad in rad je vživati dajal. Da bi ogledoval in premišljeval terpijenje po svetu, ni imel ne časa ne volje; ali lahko je bilo najti pomoči pri njem. Sovražnika ni imel, rad ga je moral imeti, kedor ga je poznal. V družbi ni bilo boljšega tovariša, kjer je bil on, tam je bilo življenje.

Ni torej čudo, da ga je rada imela gospa Jarinova, kakor svojega sina, in da je bila vesela njegovega prihoda. Z gospodom Mirodolskim sta bila hitro velika prijatelja; govorila sta o poljstvu in vinstvu, o Gerkih in Rimljanih, o nemškem slovstvu in slovenskem; gospod Mirodolski se ni že dolgo tako prijetno razgovarjal. Družba, s konca nekako tiha, bila je kmalu živa in vesela; gospa Jarinova je bila izgubila ali pozabila svoje glavobolje, dobre volje je bila nocej, kakor se spodobi dobremu družniku. Edina Breda se ni mogla nič prav udomačiti; videlo se ji je, da ji nekaj ni prav, da nečesa pogreša, večkrat se je skrivaj ozerla v svojo sestro, kakor da bi ji očitala, da je tako vesela, da tako zvesto posluša moža, ki je sedaj na Radovanovem mestu!

Zora je bila zares dobre volje; zakaj bi ne bila? Tako prijetno je govoril Edvin, tako zanimljivo je pripovedoval o svojem popotovanju po Nemškem, Francozkem in Italijanskem; kako živo je popisoval kraje, mesta in ljudi! Videti je bilo, da ni popotoval brez prida; tako razumno, tako navdušeno je govoril o umetnosti in o naravi. Srečni Edvin! Koliko je obhodil sveta, koliko je lepega videl, in ona, sirota, ni nikedar pogledala v svet izmed domačih gor! Srečni bogati ljudje! Vse je njihovo, česar jim poželi serce; kakor tič obletavajo svet, vstavljajo se v kraji, kateri se jim najlepši zdi; tam bivajo in vživajo lepo življenje, dokler se jim ne napase oko, ne naveliča serce! O da bi bila ona bogata, vživati bi hotela življenje, ki je tako lepo!

Take misli so pač rojile Zori po mladi, neizkušeni glavici; zato se ji je pač tako svetilo oko, žarilo se belo lice; pogleda ni obrnila od Edvinovih ust, ki tako lepo govoré, kakor ni slišala govoriti nikedar poprej.

Pri večerji, kjer je bilo Zori mesto odkazano poleg Edvina na desni strani, Bredi na levi, vname se govorica o umetnosti. Rekli smo, da Edvin ni bil učen: v znanstvu mu je bilo lahko priti do konca; ali v umetnosti se je lahko meril z mnogim učenjakom. Imel je bistro oko, mnogo zdrave pameti in nepokvarjenega čuta, zlasti pa je bil poln pravega navdušenja za vse, kar je zares lepo. In kakor je mislil, tako je govoril. Njegova sodba o umetnosti, zlasti o poeziji

je bila časi kriva, prenapeta, mnogokrat pravična, ali vedno zanimljiva, izvirna; imenoval se je rad sam leposlovstvenega krivoverca. Prijetno ga je bilo poslušati, ko je zasmehoval sloveče slikarje, ki nam s tako umetnostjo predočujejo beketajoče ovce, suhorebre krave, poderte kože in dolgočasne mlina na veter; podobne, ki jih tako visoko cenijo učeni leposlovci, zakaj? Ker so tako podobne, tako „po naravi.“ kakor da bi bilo to umetnosti najvišji namen! Skoraj strah je bilo gospoda Mirodolskega, ko ga je slišal tako krivoversko govoriti o rimskih pesnikih.

„Kaj hočete,“ nagovori prijaznega starega gospoda, „kaj hočete sè svojimi rimskimi pesniki? Rimljan je imel toliko poezije v sebi, kolikor je ima sedaj Kitajec, ki mu maha dolga kita za vratom. Rimljanu je bila poezija igrača; prejel jo je od Gerka, ali kako je z njo ravnal sè svojimi okornimi persti!“

„Tudi Horacij?“ vpraša gospod Mirodolski z nekako boječim glasom.

„Tudi Horacij,“ odgovori mu nevsmiljeno Edvin, ki ni vedel, da je bil ta pesnik ljubljenelec gospoda Mirodolskega. „Pogreta jed, nič izvirnega; same besede; lepe, visokodoneče besede; gladki, skerbno piljeni verzi, brez globoke misli, brez čuta; povejte mi eno samo besedo njegovo, da bi človeka prijela, da bi mu pretresnila serce. In kaj mi je pesnik, ako tega ne zna; ako nima moči, da dela z menoj, kar ga je volja; da me dvigne zdaj v jasne, nadzemeljske višine, kjer diham čistejšo sapo, kjer se čutim prostega zemeljske teže, kjer mi je tako lahko, tako neizrečeno lahko pri serei; ali pa me pogrezne globoko v žalosti, otožnosti sladko-grenke valove! Pojte mi sè svojimi rimskimi poeti brez poezije; v njih vseh ni toliko čuta, kolikor v enem samem verzu Goethejevem ali Heinejevem!“

„Torej vi, gospod, tudi tako čislate Heineja?“ oglasi se radostno Zora; „jaz ne vem nič lepšega na svetu!“

„Po pravici, gospodičina,“ odgovori ji hitro Edvin. „Tu je čut, globokost; tu je ogenj in strast; ta izvoljeni pesnik se igra s človeškim sercem; v oblasti ga ima, sili ga, da se joka in smeje z njim, kakor se mu zljubi.“

„Vidite, gospod!“ ugovarja mu gospod Mirodolski, „to je ravno! Ta pesnik se igra, zares igra s človeškim sercem. Izboren igravec! Rodilo se je malo pesnikov, da bi imeli toliko pesniške moči, toliko oblasti do človeškega serca; da bi le tolikokrat zelo ne rabil te oblasti; to je, kar brani, da človek ne more s čistim veseljem uživati njegove krasne poezije. Jokati se zna in smijati, a smeh in jok mu ne izhajata, vsaj meni se tako vidi, prav iz serca. In celo smeh njegov! Ta smeh ni zdrav, človek ga ne more biti vesel; vsaj meni neprijetno reže v serce, nekaj satanskega je v tem smehu!“

„Prav pravite, oče;“ seže mu Zora v besedo; „smeh mu izbaja iz globoko ranjenega, kervavečega serca; iz bridke žalosti, da se življenje, človeštvo, kakoršno vidi, tako slabo ujema z vzvišenim

čistim vzorom, ki mu plava pred očmi: Heine je pesnik, prorok svetožalja, svetobolja, ali kako bi rekla.“

„Tako je, gospodičina!“ pride ji Edvin na pomoč: „to moramo imeti vedno pred očmi, ako ga hočemo pravično soditi; potem nam se neprijetni glasovi, ki nam žalijo čut, zedinijo in stopé v neko višje, otožno soglasje.“

„Mogoče!“ odgovori gospod Mirodolski: „o tem sodi osebni čut, jaz tega pesnika ne morem vživati s čistim veseljem. Meni se vedno zdi, in te misli se ne morem iznebiti, da temu možu ni bilo nič sveto, z vsem se igra, tudi sè svojim svetožaljem; svoje rane nam kaže, ali meni se vedno vriva misel, da si je sam vsekal té rane, in — gotovo ne pregloboko! Morebiti ní lepo, ali naj povem, kar mislim: jaz ne morem nikoli pozabiti, da je ta pesnik iz onega rodú, ki vse ponareja, ki z vsem terži, kar lahko kupea dobi. Ta sodba je ostra, vé, morebiti tudi krivična; ali jaz si ne morem kaj. Eno pa je gotovo, da ta pesnik ní nikakor zdrava hrana mladini, in naravnost ti moram povedati, ljuba Zora: nič rad ga ne vidim v tvojih rokah; todà mislim si: saj vé, kaj je prav, in ne ustavljam se rad tvojim željam.“

„Gospodičina Zora je pametna:“ pristavi Edvin, „ona zna ločiti kakor čebela strup od medú.“

„Zato pa jaz hvalim svojega Uhlanda,“ oglasi se Breda: „tu ni treba ločevati strupa od medu, kar je vedno nekoliko nevarno, ker človek ní čebela. Tu ní strupene cvetice, same medéne, sladkodišeče, plemenite cvetice! Tu je resnična žalost, jasna, tako dobrodejna veselost! Tu ni glasu, ki bi človeka žalil, vse je čisto, blágo, vzvišeno: to je poezija po moji volji!“

„Kako pa sodite o naših pesnikih?“ vpraša gospod Mirodolski. To vprašanje ní bilo videti nič prav po volji Edvinu; nekako v zadregi odgovori:

„Ni lepo, ali odkritoserčno vam moram povedati, gospod, da premalo poznam slovensko slovstvo, zlasti novejše; godi se mi, kakor mnogemu mojih rojakov; oziramo se bolj po tujem in zanemarjamo domače. Prav za prav poznam samo Preširna; to je pesnik perve verste, ves pesnik, kar ga je; z njim bi se ponašal vsak narod; jaz se samo prečuditi ne morem, kako so prišli Slovenci do tega moža.“

„Kakor je videti, gospod, vi niste posebno navdušen narodnjak, oprostite; saj to ni nič huđega. Okolnosti, odgoja!“

„Moj bog! Slovenec sem, ljubim svoj narod; z veseljem gledam njegove blage prizadeve, iz serca jim želim najboljši vspeh; žalibog, da jih pospeševati ne morem. Jaz se ne sramujem svojega materinega jezika, rad ga govorim, in še precej dobro, kakor vidite; če tudi sem se še le v tujem mestu, med terdimi Nemci, prav izuril v njem. Rad sem zahajal med slovensko mladino in tam smo govorili samo slovensko, kar se ne godi v vsakem slovenskem mestu, tudi v glavnem ne. Kolikor imam narodne zavesti, dobil sem jo, moram reči, na

tujem; to se čudno sliši, in vendar je gola resnica; menim, da se ni meni prvemu tako godilo. Torej, gospod, da se umemo: Čutim se, da sem slovenske kervi; prvim svojim sinovom me ne more prištevati mati Slovenija, ali nezvest ji tudi ne bodem. Jaz spoštujem rodoljubje, kjer ga vidim, ali posebno živega narodnega čuta nimam, da naravnost govorim. Ako bi bil, recimo, Nemeec, zdi se mi, da bi tudi ne bil posebno navdušen narodnjak, ali pa še manj. Zdaj ste slišali mojo očitno izpoved, gospoda!

To niso bile besede bog vé kako značajnega moža; ali vse to je govoril Edvin z neko ljubeznjivo lahkomiselnostjo, s tako dobrodejno odkritoserčnostjo, da je bilo človeku nemogoče ostro ga soditi. Te besede so se čisto zlagale z vsem njegovim bitjem, človek si ni mogel misliti, kako bi mogel Edvin biti drugačen. Samo Bredi se je bralo na obrazu, da se ji lepi Edvin ni posebno prikupil s takim govorjenjem. Odgovor ji je bil že na jeziku, in morebiti ne posebno prijazen; ali predno je še izpregovorila, vstane Edvin izza mize, sede pred glasovir ter začne igrati: „Hej Slovani!“ Ko je bil s to pesmijo, ki jo je zares prav navdušeno igral, zadostil svojemu narodnemu čutu, zapoje prelepo Schubertovo pesem: „Popotnik.“ Pél je s tako prijetnim, mehkim in vendar krepkim, polnodonečim glasom, s tako globokim, serčnim čutom, da ga je z radostjo poslušala vsa družba, celo Bredi se je zvedrilo čelo; morebiti si je mislila: vendar ne more biti napačen človek, ker tako lepo, tako ginljivo poje! In lepo je pel v resnici; tu ni bilo nič ponarejenega, tí glasovi so zares izhajali iz globočine hrepenčega srca, ki milo toži po neznaní domovini, kjer je mir in sreča doma.

Ko je končal petje, prejel je od vsakega za hvalo prijazno besedo; gospa Jarinova mu ginena stisne roko, rekoč: „Pravo veselje si mi napravil, Edvin; kako sem pogrešala tvojega lepega petja! Sedaj, upam, ne pojdeš tako hitro od mene, kaj? Ne izpustim te z lepa; takega tiča je treba deržati, kader ga človek ima.“

„Samo zapirati me ne, ljubeznjiva tetka moja.“ odgovori ji Edvin vesele volje: „v zaporu bi ne pel pri najboljši hrani; žalostno bi pobešal glavico hrepenč po zlati svobodi. Moje geslo je: Danes tukaj, jutri tam! živela svoboda!“

Sedaj je bila gospodu Mirodolskemu neizogibna dolžnost, povabiti Edvina na svoj dom.

„Kader bode prvič lep dan, gospod, upamo, da nam izkažete čast z gospo tetko, našo sosedo; seveda pri nas se ne smete nadejati take postrežbe.“

„Z veseljem, gospod!“ odgovori Edvin ter mu seže v roko; „tako jutri; glejte, zvedrilo se je in polna luna sije na nebu. Teško že čakam, da bi videl vaše domovje, ki ga tetka ne more prehvaliti; torej jutri!“ —

Tako je minil Mirodolskim drugi večer v gospé Jarinove gradu; lep večer je bil; se je-li kedo spominjal Radovana, ki je sedel pri svoji materi na Griči, kedó vé? Zadovoljen je bil gospod Mirodolski,

zakaj ne? Prijetno se je govorilo, lepo pelo, in govora ni bilo o ženski osvoboji; vendar mogoče, da se bode še kedaj z bridkim sercem spominjal tega večera in svojega novega znanca, ki je tako lepo govoril in še lepše pel!

B. M.

K R E S.

Bratje, kres nocoj kurimo,
Velik ogenj naredimo,
Dviga naj se do nebés.
Čudna bo kurjava naša,
Nenavadna ognju paša;
Tak se ni še kuril kres.

Kar je plésnjive navlake,
Stare grehe in napake
Prinesimo ognju v dar.
Vsem poštenim bo po godu,
V čast in prid naš kres narodu,
Neprijateljem na kvar.

Siti bratje smo prepira,
Ki ne zida, le podira;
V ogenj z njim — kakó gori!
Goste gerče, korenine
Mnogo dajejo vročine,
Dim prelépo ne diši!

Tamkaj óno gnjilo klado
Zavalimo na gromado,
Dober res ne bo pepél;
Mnóga pó nji rase goba,
To je narodna lenoba,
Že plamén jo je objél!

Ón parobek tam izrujmo,
Dolgo ga ne ogledujmo,
Gorel bode, kakor mast.
Že gori starokopitnost,
Bila nam je prava sitnost,
Mládo je dušila rast.

Puhlo, votlo narodnjaštvo,
Malopridno samopaštvo
Naj plamén upepeli.
Polovičarstvo nemoško
Krajsko, štirsko in koroško
Kres naj naš ugonobi.

Stari kvas smo postergali,
Vse napake smo požgali,
Da naróda ne kazé.
Góri, kres, veselo górij,
Razsvetlé se naj prostórij,
Kota vsa in vse glavé!

B. M.

J V A N Š L A V E L J.

XIV.

ZIMA V SERCI.

Pomlad je bila prišla; čez noč je bila prišla; ali meščani so je videli samo na germih, ki so gledali tu in tam čez zide zapaženih vertov, z modrim evetjem posuti. In v daljavi je zelenelo hribovje in temnila so se herbtišča visokih snežnikov.

Ivan Slavelj je pri odpertem oknu sloneč zeri na cvetoči vert. A oko njegovo ni videlo evetja in uho njegovo ni čulo žuborenja merčesov, serca mu ni genilo modro obnebje. Čutil je z grozo, da mu je led zaklenil osamelo serce, in z grozo se ga je polastila misel, da se mu ta led ne staja morebiti nikedar več. Večna zima, večna zima!

Zaperl je okno in spustil rudeče preproge čez steklo, da se je soba zavila v rudečkast mrak. Življenje je ležalo z vso svojo težo na njem.

On večer se mu je bil zapisal s kervjo v seree, in zastonj se je trudil zadušiti spomin. In vendar se je bilo po tem toliko izpremenilo! Neko jutro v prvi pomladi so bili našli pri zidu samotnega verta Oton-Veldenove vile Rafaela Veldena — umorjenega. Bil je skoraj slečen in oplenjen. Zanesli so ga in zagrebli v hladno perst, in živa duša ni več popraševala po njem, ki je nekedaj tako ljubil življenje! Tako je. Mi ljubimo življenje, a svet nas pozabi, ko pade prva gruda v grobu na nas. — Ravno tedaj je bil zbolel Karlo Saldern, in vse je stikalo glave ter vgbalo, kedo pač dobó po njem vse to bogastvo! Ali kaj se je menil Ivan Slavelj za vse to; kaj so mu bile tuje skerbi, nosil je svoje pretežko!

Duri se odpró in v sobo stopi ženska. Ko pride bliže in sname z lica tančico, zagleda Ivan Slavelj nježni obrazek kontese Marije Ane!

Mraz mu prešine ude, molčé potegne preprogo raz okno, da se vsuje polna svetloba v sobo. Merzlo je stal pred njo, izpregovoril ni besede.

„Gospod doktor!“ nagovori ga Marija Ana, in mehki glasek se ji je tresel, in z roko se je opirala ob stolov deržaj pred sabo; videlo se ji je, da hoče govoriti. Ali boječe je povzdigovala poglede proti njemu, ki je stal pred njo kakor kamenéna podoba, in besede ji ni bilo čez blede ustne.

„Gospod doktor!“ in z belim batistom si je gladila lice, „moj oče je bolan!“

„Grof Karlo je bolan!“ govori mirno Ivan Slavelj za njo, ni mu genila žila na obrazu.

„Bolán, hudo bolán! In sedaj pravijo, da ga morete rešiti samo vi!“

Tako tihe so bile te besede, da so prišle kakor zdihljaj do njega. Vendar jih je čul. Divja strast se mu zbudi v serei; polaste se ga duhovi maščevanja.

„Pravijo? Kako da se svet meni za to? — Ako bi ležal kot težak na smerdljivi slami in bi o smertni uri ne imel drugega, nego verč gnjile vode in kup lačnih otrok, pustili bi ga, naj v miru umerje, in jeli bi in pili dalje brez skerbi. Ali ko umira grof Saldern, bogati grof Saldern — to je drugače. Meni je žal, gospica, da ste prišli prepozno. Sedaj moram k delavcu, v . . . Kolo mu je odtergalo roke in umira. Ker pa ima ravno isto pravico živeti, kakor grof Saldern, in pred večnim stvarnikom tudi isto ceno: naj živi, ako mu morem pomagati! Bojim se tudi, premilostna kontesa, da bi se ne dejalo potem — svet je hudoben — šel je v bogato palačo, v visoke sobane, a siromaka je pustil zapuščenega v težavah, in vendar ga je on prej prosil pomoči. In vprašalo se bode: kaj ga je vleklo tija in reklo se bode takoj: rumeni zlati bogatinov; rumeni zlati grofa Karla Salderna, kontesa!“

Bridko je govoril té besede.

Ali Mariji Ani se vlijó solze iz oči; zapusté jo moči; zgrudi se k tlom in glavico položi na stolovo blazino, in ihteti začne glasno.

Naš doktor še ni bil poskusil močí ženskih solzá. Vžali se mu serce, hodil je nekoliko časa po sobi, potem pa tiho otide k — grofu Saldernu.

Marija Ana je bila sama in vroče čelo je stiskala na mehki stol. Žalost ji je terla dušo, bila je polna neizrečene bridkosti. „Rumeni zlati Saldernovi,“ „hudobni svet“ in enake besede njegove so ji zvenéle dolgo časa po ušesih.

In poleg vsega tega jo obide zavest, jasna zavest, da ljubi tega človeka, ki jo tako očitno sovraži, zaničuje! In serd se ji zbudi, da ne more sovražiti tudi ona njega, kakor je on sovraži. Ali Marija Ana ga je morala ljubiti! In to je že vedela tist večer, ko jo je bil tako ponosno peljal v dvorano, in ko mu je ona tako skrivaj, samo zdaj pa zdaj pogledavala blede obličje. Ostati je hotela zdaj tu pri njem.

Solnce je bilo že zašlo, ko pride doktor Slavelj domóv. Serce se mu je bilo umirilo in v duši mu je bil potihnil vihar.

Ko je stopil v sobo, slonela je še poleg stola kontesa Marija Ana. Ivan Slavelj odpre okno. Zadnji žarki večerne zarije so pojemali na nebu; med belimi obláčki, ki so zlatom obrobljeni plavali pod nebom, prikazal se je blede mesec. Tudi Ivanu Slavelju je bilo zašlo solnce v serci; ali zarije, zlate zarije ni pustilo za sabo. Na vertu je cvetje zapiralo svoje glavice, da bi vjelo hladno kapljico večerne rose, ter z njo si hladilo čez noč razgreto oserčje. Tudi njemu se je bilo zaperlo serce, ali hladilna rosa ni kapala vanj izpod neba.

Emil Leon.

NAJEMNINA.

Podoba iz mestnega življenja.

Osebe:

Polona, vdova; Malka, Vinko, njena otroka; Marina, stara samica; pismonoša.

2. PRIZOR.

Vinko in prejšnji.

Malka. Zakaj tako pozno? pa ves blaten si; to ni lepo; zakaj ne greš naravnost domóv iz šole, kakor se spodobi pridnemu učencu? Nikoli bi ne bila verjela, da boš tudi kedaj tak; to ni prav, Vinko!

Vinko. Naravnost bom povedal, kako je bilo; potlej pa reci, ali sem prav storil ali ne. Šel sem mirno iz šole, sam, kakor po navadi; kar me sune nekedo od zad; obernem se. Bil je Emil, tisti

lepi, gosposki, sin tistega debelega bogatina, ki ima tri hiše, pravijo; tudi naša je neki njegova. Reži se mi, jezik mi kaže, vpraša me: „Kaj stopaš tako moško, kakor mlad kozel? ti razterganec, berač!“ še druge gerde priimke mi je dajal, ki me je sram jih ponavljati. „Kaj se tako šopiriš, kakor da bi bil ne vem kaj? Kaj ti pomaga, da si prvi v šoli, če pa nimaš kaj jesti! Kam pojdeš pa jutri domov; izpod strehe boste morali ti in tvoja mati in kar vas je, če ne plačate; kako boste plačali, ker nimate okroglega, ako bi vas na robe obrnil vsakega posebej! Beračit pojdete, ti, tvoja sestra in —“ Do zdaj sem bil miren, žignil nisem, dasi je vse vrelo po meni; ali ko začne tako govoriti, nočem povedati, kako — popade me jeza: ne, matere pa ne pustim! Zgrabim ga za pleča, stresnem ga, kar zdrobil bi ga bil, tistega mekuža, tako sem bil jezen. „Mater mi pusti v miru,“ zakričim nad njim; „če ne boš poskusil beračeve pesti!“ Kar bled je bil, tresel se je kakor šiba na vodi, tako da se mi je skoraj smilil, kakor je hudoben. Izpustim ga, obrnem se ter grem mirno dalje, kakor da bi se ne bilo nič zgodilo. Mislil sem, mladič misli in govori, kakor ga doma učé. Ali paglavca še ni miroval; ker se mi ni upal blizo, zagradi pest blata ter ga verže za menoj. — Zdaj pa povej, Malka, in vi, mati, povejte, ali sem prav ravnal: če ni bilo prav, pa me pokarajte, ali jaz nisem mogel drugače!

P o l o n a. Prav si delal, moj sin! pojdi sim, da te objamem in poljubim. In ako bi ga bil pretepel, da bi pomnil nekoliko dni, kaj so beraške pesti, tudi prav; taki ljudje ne čutijo, ne umejo, če se jim ne govori s pestjo po herbtu. Ti si pridno dete, moj Vinko, ker si se tako junaško potegnil za svojo staro, ubogo, slepo mater. Tebi se bo še dobro godilo, če je še kaj pravice v nebesih, na zemlji je tako ni!

V i n k o. Nikar tako ne govorite, mati; saj niste še slepi; samo oči so vam nekoliko opešale; vse bo še dobro, le mirni bodite. Nisem vam hotel prej praviti, zdaj pa ne morem več molčati, ker tako govorite. Vidite, jaz sem si to tako izmislil. Zdravnika vam je treba, ko bi ga bilo moči plačevati. In zdravnika dobimo, ki vas bo zastonj zdravil, in, upam, tudi ozdravil. Jaz imam součenea, poleg mene sedi v klopi; prav prijatelja sva si; priden je, pa ne prav dobre glave. Jaz mu časi kaj pomagam, kar je prav, seveda; prav hvaležen mi je in prepričan sem, da bi mi rad kaj prijaznega storil. Njegov oče je zdravnik: to je kakor nalašč, ni res, mati? Če dovolite, pojdem k njemu; povem mu, kako je; prosil ga bom in gotovo me vsliši. Tako bo vse dobro, mati!

P o l o n a. Sirota sem, uboga, zapuščena vdova; slabo se mi godi, da se mi skoraj ne more slabše; vendar nesrečna nisem. Kako bi bil človek nesrečen, ki ima takega sina, tako hčer! Bog vama daj srečo; dokler vaju imam, ne menjam z nobeno gospo, naj bo še tako zlatom in biseri obložena. Naj pokaže, katera ima dva taka bisera, ki ju ne dam za vse zaklade na svetu!

V i n k o. Prosim te, Malka, daj mi svečo; jaz moram imeti svojo luč; ti imaš svoje delo, jaz svoje; toliko dela imam za jutri, težkega dela, nič me ne smé motiti. Če pri tebi sedim, ne morem, da bi te časi malo ne pogledal; in ti tudi ne nehaš, da katero izpregovoriš.

P o l o n a. Jaz grem s teboj; ne bom te motila, nič se ne boj; nekako trudna sem, rada bi malo zadremala, ako mogoče. (Polona in Vinko otideta v stransko izbo.)

M a l k a (sama.) Bog daj, da bi sirota malo zatisnila oči. Ko človek spi, vsaj ne misli, in to je tudi nekaj; druge tolažbe tako nimamo. —

Moj bog, moj bog! kaj bo jutri! Od nikoder pomoči. Hudo je človeku prositi, ki ni vaju; vendar vse bi storila, rada bi se ponižala, prositi bi šla, ali kam? Siromak nima prijateljev; in če jih ima, siromaki so sami! Res je, prav pravijo mati: bogastvo nima serea. Zemlja ima prostora in živeža dovolj; vsi bi lahko živeli, samo da bi dobil vsak svoj delež. Kedor ne dela, naj ne jé, pravi sv. pismo; torej: kedor dela, naj bi ne stradal; tako bi bilo prav, zakaj ni v resnici tako? Zastran mene naj bi jéli tudi taki, ki ne delajo; mene bi nič ne motilo, samo da bi ne stradali oni, ki so pridni. Čudne misli mi rojijo časi po glavi. Učili so nas, da je vse tako modro, tako dobro narejeno na svetu; jaz tega ne vidim. Človek je stvarniku najljubša stvar; otrok njegov, in vendar obhaja me časi pregrešna misel, kakor da bi bog bolj skerbél za druge stvari. Tiči imajo svoja zatišja, zverina ima svoje berloge in mi — kam bomo položili jutri svoje glave? Deržava! Jaz bi mislila, da deržava naj bi bila človeku pribežališče, pomoči naj bi mu dajala v potrebi. Kedo bi deržave naj bolj potreboval? Siromak! Kam naj se oberne siromak v stiski in potrebi, kje naj išče pomoči, kader se mu hudo godi, ako ne pri svojih bratih? Kaj je ubogemu deržava, ako mu ni upati od nje pomoči v sili? Zakaj ji plačuje davke, dokler jih more; zakaj ji žertvuje vsaj svojo kri, če že ne more blaga? Mož ima ženo, otroke; prepovedano mu ni imeti ženo in otroke. Slabo se mu godi, brez dela je; zakaj bi ne šel ter rekel deržavi: Ženo in otroke imam doma, brez živeža smo, brez strehe. Zdrav sem in krepak, delam lahko in rad; glej čile roke imam; žuli po njih ti pričajo, da nisem lenuh; krasti ne smem in tudi nočem; prositi me je sram, ako bi tudi smel; pošteno hočem živeti: daj mi dela! Sicer — ne vém, kako bo! Ali pa: zadene ga nesreča, zboli, delati ne more; družina je brez kruha: zakaj bi mu ne rekla deržava: Poznam te, pošten si in priden, delal si, dokler si mogel, služil si mi po svoji moči: miren bodi, zdaj prevzamem jaz skerb zate in za tvojo družino, dokler si ne opomoreš; služili mi bodo, kakor bodo mogli. Če bodo tvoji otroci pridni in pošteni — moja korist; če se popačijo, zaidejo na slaba pota — moja škoda!

Tako sodi moja neumna pamet; ali take misli so, kakor sem slišala, prepovedane. Dozdeva se mi, kakor da bi bila deržava samo

za bogate ljudi, ki je najmanj potrebujejo! Toda, kaj govorim? Moje misli in želje ne predrugačijo sveta. Vendar časi je dobro, da se človek malo zamisli; vsaj za nekoliko trenutij pozabi skerb, ki ga tare. Zdi se mi, da je nekedó terkal; kedo bo neki? (Duri se počasi odpro; Marina se strahoma priplazi.)

5. PRIZOR.

Malka in Marina.

Marina. Bog daj dober večer! Terkala sem in terkala, pa živa duša se ne oglasi; mislila bi bila, da ni nikogar doma, pa zdelo se mi je, da nekedó govori. Naj bo, sem dejala, v božjem imenu poskusim, saj vendar niso taki, da bi ven vergli staro Marino, če tudi morebiti nadleguje; saj ne pride iz slabega namena, sem dejala.

Malka. Prav rahlo ste pač terkali, da vas nisem čula.

Marina. Božja milost! Kaj bi razgrajala in razbijala; saj veš, da stara Marina ni glasna; tiha je in pohlevna, kakor se spodobi ubogi stari samici, ki živi o tuji dobroti. Oj ti ljuba mladost! vedno ima kaj, da premišljuje, prevdarja in primérja; in kader ji je prepolno drobno serčece, da ji skoraj prekipi, tedaj se tudi sama se sabo malo pogovori in pomeni, ker nima nikogar, da bi mu potožila, kar jo teži.

Malka. Vi se motite, strina!

Marina. Kaj boš? le mirna bodi, priserčna moja jerebičica! Nič se ne sramuj; saj vemo, kako je svet; tudi mi smo bili nekedaj mladi. Kaj me gledaš? tudi stara Marina, ki se zdaj tako v tri gube derži, je bila nekedaj mlada, seveda je že dolgo, tako da ni že skoraj več res. Tudi to velo, zgubančeno lice je bilo nekedaj gladko, kakor je zdaj tvoje, bog ti ga ohrani; božji dar je tudi gladko lice, in božjih darov človek ne smé zametati, saj veš, kaj se je zgodilo tistemu, ki je bil zakopal svoj talent, v evangeliji!

Malka. Kaj hočete z gladkim licem in evangelijem, kam merijo vaše besede?

Marina. Nikamor ne merijo, to se le tako govori. Kje je pa mati?

Malka. V stranski izbi so, menim, da pé.

Marina. Tako? Tiho je torej treba govoriti, da se ne zbudi. Polona je nekako moška; nič me prav ne more, vem: nekako osorna je z menoj.

Malka. Naša mati niso nič moški in osorni; prijazni so z vsakim poštenim človekom.

Marina. Poštenim človekom! Kaj jaz nisem poštena?

Malka. Nič nisem rekla —

Marina. Nu, nu! saj nismo tako na tanko. Mati ni prav prijazna z mano, pa nič ne dé; jaz sem ji vendar prijateljica. Nič napačna ženska, dobra, poštena žena; vredna, da bi se ji bolje godilo. O ko bi bila mene poslušala! lepa ženska je bila —

Malka. Prosim vas, povejte, kaj bi radi?

Marina. Jaz bi nič ne rada; prišla sem, da bi vam pomagala, ako mogoče, vsaj z dobrim svetom. Slabo se vam godi, vse

vem; vse se zve; milujejo vas: škoda, tako pridni ljudje, pa se jim tako terdo godi; seveda so tudi nekateri, ki nimajo nič vsmiljenja z vami; pravijo, da ste si sami krivi, da bi se vam lahko bolje godilo, samo da bi hoteli.

Malka. Kakó? Kaj hočete, da naj gremo krast?

Marina. Krast! Kakova je ta beseda! Ti si, kakor tvoja mati, z glavo skozi steno! Jaz bi vam že vedela pomoči, če me tudi nihče ne prosi: prav vrivati vam je treba svojo pomoč.

Malka. Vi bi nam mogli pomagati? Govorite, vse rada storim, kar mi nasvetujete, da je le pošteno.

Marina. Jaz mislim, kar stori hči za svojo mater, to je pošteno. Veš, smiliš se mi, prav v serce se mi smiliš, sirotka, ki vedno tako doma tičiš in žediš, vtikaš in vbadaš, da so ti oči že vse rudeče, tiste lepe oči! Tvoje verstnice se pa izprehajajo po ulicah v sviljenih krilih, sè zlatom in dragim kamenjem okolo vratú, in vendar niso za polovico tako lepe. Tak životek v lepi obleki — to bi bila paša očém! Vse bi gledalo za tabo.

Malka. Prosim vas še enkrat, povejte mi na kratko; kako nam je pomagati, kaj naj storim?

Marina. Poglej to-le!

Malka. Lepo prav lepo, če je v resnici zlato.

Marina. Prav pravo čisto, suho zlato; in pa ti kameni! kaj praviš? Dvesto goldinarjev, kakor krajcar!

Malka. Čegavo je vse to? vaše?

Marina. Moje! kje, bi jaz kaj takega dobila, sključena starúha! nekedaj seveda — Čegavo je? Tvoje, o ti zlato dekletce!

Malka. To ni lepo, da se norčujete z nesrečnim dekletom.

Marina. Nič se ne norčujem, čisto, golo resnico govorim: tvoje je, kar vzemi pa spravi. In pa za najemnino vam tudi ní treba skerbeti; vse poravnano! Kaj me gledaš? Še so dobri ljudje na svetu; še so blage duše, ki imajo vsmiljenje z ubogimi —

Malka. Kedó je ta blaga duša, govorite!

Marina. Bojim se, da bi mu ne bilo prav, ako bi ga imenovala; kar mirna bodi pa vzemi, s časom se že vse zvé. Kaj se pomišljaš?

Malka. Dokler ne vem, odkod je ta dar, ne dotaknem se ga s perstom!

Marina. Prav kakor njena mati! Nič se ne boj, od poštenega, dobrega človeka, ki pozna vaše stanje, ki bi vam rad pomagal, samo da ne vé, kako bi začel; nagovoril je mene; dejala sem: z veseljem! zakaj pa ne? Dobri ljudje so, in kader se jim bo dobro godilo, ne bodo pozabili stare Marine.

Malka. Še zmirom nič ne vem; kedo je ta človek?

Marina. Če že ní drugače, pa naj bo; vaš hišni gospodar?

Malka. Naš hišni gospodar? On mi je to poslal? Čudno! Če je tako dober človek, zakaj pa nima malo poterpljenja z nami, da nas izganja izpod strehe?

M a r i n a. Nič vas ne izganja, samo strah vam dela, da se malo omečite; da boš malo bolj prijazna z njim, družega nič, samo malo prijazna.

M a l k a. A tako! Zdaj še le umém! Zdaj pa le hitro, če ne, pokličem mater, da vam posvetijo! Predolgo sem poslušala to staro grešnico!

M a r i n a. Kaj pa misliš, za voljo božjo!

M a l k a. Hitro se poberite!

M a r i n a. Nú, nú, saj grem, že grem! (tiho:) tukaj mi je izpodletelo! (glasno:) Če nočeš, saj te nihče ne sili: le molči, še iskala in prosila me boš! (otide, duri ostanejo odperte, takoj za njo pride pismoša.)

P i s m o n o š a. Strela! Káko ženšče je to, ki je šinilo ravnokar kakor veša od vas? Vražjica me je skoraj poderla! Prosim, podpišite to-le.

M a l k a. Precej! (otide z listom v stransko izbo.)

P i s m o n o š a. Prav sem prišel, kakor se kaže: tu ní videti, da bi se mnogokrat jelo z veliko žlieo! Stotak! to niso mačkine solzé, to kaj zaleže!

M a l k a (pride, izroči mu podpisani list). Náte!

P i s m o n o š a. In to je pismo; dobra sreča! (otide.)

M a l k a. Od brata! Mati, mati! pismo, Rajko nam je pisal! (razpečati pismo, duri se odpro, Polona pride.)

4. PRIZOR.

Malka, Polona, pozneje Vinko.

P o l o n a. Rajko, praviš? torej nas vendar ní pozabil!

M a l k a. In pa glejte, kaj je v pismu! (podá ji stótak.)

P o l o n a (pretipava denar, derži si ga pred oči). Dober papir, kakor je videti!

V i n k o. Človek nima mirú! To moram pa vendar slišati, kaj Rajko piše; naj malo počiva naloga!

P o l o n a. Poznaš to, Vinko?

V i n k o. Kaj bi ne poznal? Mati, to je stotak, debel denar! In Rajko ga je poslal? Tý presneti Rajko!

P o l o n a. Beri, beri, Malka, na glas, da bomo slišali, kaj piše.

M a l k a (bere.) „Ljubi moji; mati, Malka in Vinko! Prav v náglíci vam pišem te verstice: jutri ali pojuternjem že morebiti pridem sam. Veste, kaj je novega? Ženin sem! Prav na nagloma se je zveršilo. Moj gospod je nagel mož: skleneno, storjeno! Ravno sem bil pri njem. Vdovec je, edino hčer ima; videl je, da se rada imava: zadovoljen je z menoj; svojo hčer mi dá za ženo in izroči vso svojo tergovino; prestar je že, pravi, skoravno je še močan in krepak kakor hrust. Pozvedel je, kako je doma; dal mi je ta drobiž, da naj ga vam urno pošljem. Po ženitovanji pridete vsi k nam; prostora za vse. Toliko za zdaj; skoraj več ustno! Bodite mi zdravi in veseli! — Vaš srečni Rajko.“

Mati, kaj pravite?

P o l o n a. To mi moraš še enkrat brati: takega branja nisem še slišala.

V i n k o. Daj, Malka, da bom videl, ali je vse res tako. — Presneto lepo piše ta človek; ne vem, ali bom jaz kedaj pisal tako! Mati, ves neumen sem, kaj bo zdaj z mojo nalogo!

B. M.

Z O N A.

Gospod urednik! Zadnjega pisma mojega vendar ni bilo v „Zvonu.“ Ali ga niste hoteli natisniti, ker ste mir sklenili sè svojim nasprotnikom, ali se je pa kje na potu proti Dunaju izgubilo. Nesreča ni velika. Nekoliko žal mi je samo za dvoje. Pervič: Ker ni bilo zagovora, mislil bodè sedaj res več učeni svet, da sem v resnici, kakor se mi je očitalo, naredil svojo „Zono“ iz „Zore“, premenivši samo **r** v **n**, kar ni tako težko. Ako pride ta pomota s časom v zgodovino slovenskega slovstva, ali pa celo v Wurzbachov „životopisni slovar“, druge izdaje, seveda; ker prva je, kakor sem slišal, že zdavnaj čez čerko **N**, s katero se začenja moje nesrečno, nevgodno ime — ako me, pravim, zadene ta nesreča, kedo bo kriv? Jaz ne; dixi et salvavi . . .

Drugo je to; spominjate se še morebiti, da čestiti vaš nasprotnik, zasmehujoč vaše leposlovstvovanje, svetuje v svojem listu, slovenskim pesnikom, naj ne pojó ljubezni; rajši naj pojo: „Kaj si misli naša kravica Breza, ko pride prvič na pašo.“ Ta predmet se je zdel meni prav pripraven. Šel sem v puščavo — ne, saj živim vedno v puščavi, na Golovci, kakor veste, ali pa kje drugej; gospod vaš nasprotnik meni celo, da v Hernalsu! Torej, sklenil sem poskušati sam, kaj se dá narediti iz tega predmeta, zraven pa tudi, kaj more moja pevska Vila.

Zložil sem pesmico; če vam res ni prišla pred oči, verujte mi, da je izborna — gladki vérzi, vsi na perste premérjeni, čiste rime, brez apostrofa! — Res mogoče, da mi samoljubje nekoliko moti sodbo; moja pervorojenka je in, upam, tudi moja edinorojenka: vendar meni se zdi nenavadno lepa, vredna, da se ji dá mesto, odlično mesto, v vsakem slovenskem berilu za nižje razrede, med odami, ali pa tudi med satirami. Škoda, da se ni razpisalo tudi darilo: prav vesel bi bil človek malega prislužka v téh „žalostnih in revnih časih“, ko se tako terdo godi tudi puščavniku, ki mu je s pomladi „slan'ca pala in pomorila vse te drobne — kobilice!“ Pesmica pa se tako začenja; prosim vas gospod, natisnite mi vsaj začetek:

Oj preljuba ti zelena trávica;
Radostna te zopet mŕli krávíca;
Sita vernem se domŕ,
S polnim vimenom, mŕ, mŕ!

Télek, sinek ljubi, rep in kráčíce
Kviško dviga: „Póčíjo ti hláčíce,
Če ne bodeš dal mirŕ“,
Skerbno ga svarim, mŕ, mŕ!

i. t. d.

Kaj ní to lepo? In vendar, ako prav premišljám, morebiti je vendar boljše, da se vsa ne natisne. Gospod je čuden, vsako besedo naše obrača; on méni, da ga ima človek, ko piše, vedno pred očmi, kakor državnega pravdnika, samo iz družega namena. Mogoče, da bi tudi v tej pesmi, samo zato, ker je v „Zvonu,“ nase potegnil kako besedo. To je res, da bi se mu lahko odgovorilo: „Tu ľas vŕulu, George Dandin!“ vendar — „mir in sprava!“

Torej „literarne pogovore“ ste pustili, gospod! — „Razgovori“ so jim „sapo zaperli“: ali pa nimate več kaj povedati — oprostite to odkritoserčnost puščavniku, ki so mu golovška tla „parket!“ Meni se zdi, da bi bilo treba še mnogokaj povedati. Veste kaj, gospod? Kaj mislite, ko bi jaz začel zdaj rogoviliti po leposlovstvenem polji? Vsega se upa

Negoda.

P O M B A.

Zopet smo primorani prositi čč. gg. naročnike blagovoljnega poterpĺjenja. Kedŕr vé, koliko je opravka gimnazijskemu učitelju proti koncu šolskega leta, gotovo ne bode nejevoljen, ako ní vse v redu, ako niso še popravljene vse pomote, naznanjene nam pri ponavljánji naročila. Zlasti čč. naročnicam Zvonovim, gospém in gŕspicam, se bližamo s ponižno prošnjo, naj se nam ne jezé — strašna je ženska jeza! — da smo tako mnogi izmed njih, kakor pričajo prijazni opomini, pridejali na „adresi“ nápačen naslov; gotovo ne iz hudobnosti ali malomarnosti! Kolikokrat smo ugibali in ugibali, kako naj bi se zapisalo: gŕspa ali gŕspica, da bode prav! Da so vse mlade, lepe in ljubeznjive, to uganiti ní težko; ali katera je že imela mirten „venček na glavicí“, katera še ne, kako bi človek to razvidel iz samega rokopisa? Radi bi jih pač vse osebno poznali, ali tako daleč živimo, tako daleč od prelube domovine slovenske! Naj imajo tedaj blagodušno poterpĺjenje, naj še nekoliko časa voljno prenašajo neprijetni naslov, ki se jim je po pomoti naložil. — Ker nimamo še časa pregledavati zapisnik, pošlje se še ta številka, in mordá tudi še prihodnja tudi onim, ki niso ponovili naročila. Listov nam vračati ní treba, ker niso več za rabo; tirjanja se ní nikomur bati. — gg. učencem ne moremo lista vsakemu posebej na dom pošiljati o počitnicah; prosimo, naj si stvar uredé, kakor jim naj boljše kaže.

Zvon izhaja 1. in 15. dan meseca; naročnina 4 gl. za vse leto; 2 gl. za polleta. Napis: Redaction des „Zvon“, Wien, Ottakring, Hauptstrasse 23.

Izdaje in ureduje: Jos. Stritar.

Tiskata: A. Keiss in F. Lŕb.